

دانشگاه صنعتی امیرکبیر
(پلی تکنیک تهران)
دانشکده مهندسی دریا - واحد بندرعباس

پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته مهندسی حمل و نقل دریایی

عنوان

ارزیابی ارائه خدمات جستجو و نجات دریایی اداره کل بنادر و دریانوردی

استان بوشهر

نگارش

احمد وفائی

استاد راهنما

دکتر پرویز باورصاد

اردیبهشت ۱۳۹۳

اجرای این پایان نامه مورد حمایت مالی سازمان بنادر و دریانوردی قرار گرفته است و سازمان به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتیرانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، نیت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می‌نماید.

سازمان بنادر و دریانوردی

چکیده

خدمات جستجو و نجات دریایی عبارت است از مجموعه اقداماتی که منجر به کنترل و نظارت بر وضعیت اضطرار، برقراری ارتباط، انجام هماهنگی‌های لازم در خصوص جستجو و نجات افراد از جمله ارائه توصیه‌ها و خدمات فوریت‌های پزشکی یا نقل و انتقال افراد سانحه‌دیده با بهره‌گیری از امکانات و تجهیزات خصوصی و دولتی از جمله کشتی‌ها، هواپیماها، بالگردها و سایر تجهیزات مورد نیاز و انجام اقدامات ضروری به منظور جلوگیری و کاهش عوارض ناشی از سوانح دریایی می‌گردد. تحقیق حاضر که به صورت کتابخانه‌ای-میدانی صورت گرفت، به بررسی دیدگاه دو گروه از افراد در مورد ارائه خدمات جستجو و نجات دریایی در آب‌های استان بوشهر پرداخته است که گروه اول افرادی هستند که در موقعیت اضطرار دریایی قرار گرفته‌اند و گروه دوم کارشناسان جستجو و نجات دریایی، افسران مراکز جستجو و نجات دریایی، فرماندهان و پرسنل شناورهای ناچی می‌باشند. گردآوری اطلاعات با توزیع دو پرسش‌نامه متفاوت با اعتبار و روایی منسب، بین دو گروه توزیع گردیده و با استفاده از نرم-افزار اسپس‌پی‌اس‌اس مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان می‌دهند که از دید افراد قرارگرفته در شرایط اضطرار دریایی بین مولفه‌های رضایت از کلیه عملکردهای خدمات جستجو و نجات دریایی اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر تفاوت معنی داری وجود دارد. همچنین ارائه این خدمات از دید کارشناسان جستجو و نجات دریایی، افسران مراکز جستجو و نجات دریایی و فرماندهان و پرسنل شناورهای ناچی، در سطح مطلوبی است.

کلیدواژه‌گان: جستجو و نجات دریایی، رضایت‌سنجی، عملکرد، بندر بوشهر

فهرست

۱	چکیده
۲	فصل اول: کلیات تحقیق
۳	۱-۱ مقدمه
۴	۲-۱ بیان مساله
۴	۳-۱ ضرورت و اهمیت تحقیق
۵	۴-۱ اهداف تحقیق
۵	۵-۱ سوالات تحقیق
۵	۱-۵-۱ سوال اصلی تحقیق
۵	۲-۵-۱ سوالات فرعی تحقیق
۶	فصل دوم: بررسی وضعیت (گذشته، حال و آینده) جستجو و نجات دریایی
۷	۱-۲ مقدمه
۱۰	۲-۲ ضرورت ارتقاء کمی و کیفی خدمات
۱۱	۳-۲ روش کار
۱۱	۴-۲ وضعیت موجود
۱۱	۱-۴-۲ هفت مرکز اصلی هماهنگی و نجات دریایی
۱۲	۲-۴-۲ ده مرکز فرعی جستجو و نجات دریایی
۱۴	ساختار تشکیلات جستجو و نجات دریایی ایران
۱۵	۳-۴-۲ تجهیزات اصلی و محل استقرار آنها
۱۶	۴-۴-۲ محل استقرار ناجی‌ها
۱۷	۵-۴-۲ بالگرد
۱۸	۶-۴-۲ امکانات مخابراتی
۱۹	۷-۴-۲ نیروی انسانی
۱۹	۸-۴-۲ آموزش
۲۰	۹-۴-۲ قرارداد راهبری، تعمیر و نگهداری شناورهای ناجی
۲۱	۵-۲ سایر اقدامات در حال انجام
۲۲	۶-۲ راه کارهای اجرایی جهت رسیدن به وضعیت مطلوب
۲۴	۱-۶-۲ تبدیل MRCCs به MAS
۲۶	۲-۶-۲ خرید شناورهای بزرگ چندمنظوره
۲۷	۳-۶-۲ خرید و به کارگیری بالگردهای ویژه SAR دریایی
۲۷	۴-۶-۲ خرید هواپیماهای ویژه دریایی دومنظوره
۲۸	۵-۶-۲ نصب و تکمیل تجهیزات مخابراتی و نرم‌افزاری
۲۹	۶-۶-۲ ارتقاء و به روزرسانی آموزش‌های پرسنل عملیاتی جستجو و نجات دریایی
۳۰	۷-۶-۲ ایجاد انگیزش خدمتی برای پرسنل عملیاتی ریسک پذیر
۳۱	۸-۶-۲ اشاعه فرهنگ ایمنی دریانوردی
۳۱	۹-۶-۲ خارج‌سازی شناورهای غیراستاندارد و جایگزین نمودن شناورهای استاندارد
۳۲	۱۰-۶-۲ سایر اقدامات تاثیرگذار برای نیل به وضعیت مطلوب

۳۴	فصل سوم: پیشینه‌ی تحقیق
۴۵	فصل چهارم: روش‌شناسی تحقیق
۴۶	۱-۴ مقدمه
۴۶	۲-۴ روش‌شناسی تحقیق
۴۷	۳-۴ متغیرهای تحقیق
۴۷	۴-۴ روش جمع‌آوری اطلاعات
۴۷	۵-۴ جامعه آماری تحقیق
۴۸	۶-۴ نمونه آماری
۴۸	۷-۴ روش نمونه‌گیری
۴۸	۸-۴ قلمرو تحقیق
۴۹	۹-۴ ابزار سنجش
۴۹	۱۰-۴ روایی و پایایی پرسش‌نامه
۵۰	۱-۱۰-۴ روایی پرسش‌نامه
۵۰	۲-۱۰-۴ پایایی پرسش‌نامه
۵۰	۱۱-۴ روش‌های آماری تجزیه و تحلیل داده‌ها
۵۲	فصل پنجم: آنالیز، یافته‌ها و تفسیر
۵۳	۱-۵ مقدمه
۵۳	۲-۵ تحلیل جمعیت شناختی
۵۴	۱-۲-۵ تحصیلات پاسخ‌گویان
۵۵	۲-۲-۵ سن پاسخ‌گویان
۵۶	۳-۲-۵ جنسیت پاسخ‌گویان
۵۷	۳-۵ تحلیل پرسش‌نامه ۱
۷۰	۴-۵ تحلیل پرسش‌نامه ۲
۸۱	۵-۵ بخش استنباطی
۸۱	۱-۵-۵ بررسی فرضیه اول
۸۲	۲-۵-۵ بررسی فرضیه دوم
۸۴	۳-۵-۵ بررسی فرضیه سوم
۸۵	۴-۵-۵ بررسی فرضیه چهارم
۸۷	فصل ششم: خلاصه، نتیجه‌گیری و پیشنهادات
۸۸	۱-۶ مقدمه
۸۸	۲-۶ بحث و نتیجه‌گیری پیرامون فرضیه‌های پژوهش
۸۹	۱-۲-۶ بررسی فرضیه اول پژوهش
۸۹	۲-۲-۶ بررسی فرضیه دوم پژوهش
۹۰	۳-۲-۶ بررسی فرضیه سوم پژوهش
۹۱	۴-۲-۶ بررسی فرضیه چهارم
۹۴	۳-۶ محدودیت‌های پژوهش
۹۴	۴-۶ پیشنهادهای تحقیق
۹۶	منابع

فهرست جدول ها

جدول ۱-۵ توزیع فراوانی تحصیلات پاسخگویان ۵۴

جدول ۲-۵ توزیع فراوانی سن پاسخگویان ۵۵

جدول ۳-۵ توزیع فراوانی جنسیت پاسخگویان ۵۶

جدول ۴-۵ توزیع فراوانی استفاده از وسایل زیر در هنگام بروز اضطرار و یا سوانح دریایی، در فواصل نزدیک ۵۷

جدول ۵-۵ توزیع فراوانی استفاده از وسایل زیر در هنگام بروز اضطرار و یا سوانح دریایی در فواصل دور ۵۸

جدول ۶-۵ توزیع فراوانی مهمترین مزیت عملیات جستجو و نجات دریایی ۵۹

جدول ۷-۵ توزیع فراوانی کارایی وسایل مورد استفاده در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۰

جدول ۸-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۳

جدول ۹-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۴

جدول ۱۰-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۵

جدول ۱۱-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۶

جدول ۱۲-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۷

جدول ۱۳-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۹

جدول ۱۴-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی از دید کارشناسان ۷۰

جدول ۱۵-۵ ۷۱

جدول ۱۶-۵ ۷۲

جدول ۱۷-۵ ۷۳

جدول ۱۸-۵ ۷۴

جدول ۱۹-۵ ۷۶

جدول ۲۰-۵ ۷۷

جدول ۲۱-۵ ۷۸

جدول ۲۲-۵ ۷۹

جدول ۲۳-۵ ۸۰

جدول ۲۴-۵ آمار توصیفی خدمات جستجو و نجات دریایی اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر ۸۱

جدول ۲۵-۵ نتایج آزمون t - test تک نمونه‌ای ۸۱

جدول ۲۶-۵ میانگین رتبه‌ای مولفه‌ها ۸۲

جدول ۲۷-۵ نتیجه آزمون فریدمن ۸۳

جدول ۲۸-۵ آمار توصیفی خدمات جستجو و نجات دریایی اداره کل بنادر و دریانوردی استان بوشهر ۸۴

جدول ۲۹-۵ نتایج آزمون t - test تک نمونه‌ای ۸۴

جدول ۳۰-۵ ۸۵

جدول ۳۱-۵ نتیجه آزمون فریدمن ۸۶

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۵ توزیع فراوانی تحصیلات پاسخگویان..... ۵۴
- نمودار ۲-۵ توزیع فراوانی سن پاسخگویان ۵۵
- نمودار ۳-۵ توزیع فراوانی جنسیت پاسخگویان ۵۶
- نمودار ۴-۵ توزیع فراوانی استفاده از وسایل زیر در هنگام بروز اضطرار و یا سوانح دریایی، در فواصل نزدیک..... ۵۷
- نمودار ۵-۵ توزیع فراوانی استفاده از وسایل زیر در هنگام بروز اضطرار و یا سوانح دریایی در فواصل دور ۵۸
- نمودار ۶-۵ توزیع فراوانی مهمترین مزیت عملیات جستجو و نجات دریایی..... ۵۹
- نمودار ۱-۷-۵ توزیع فراوانی کارایی وسایل مورد استفاده در هنگام بروز سوانح دریایی..... ۶۱
- نمودار ۲-۷-۵ توزیع فراوانی کارایی وسایل مورد استفاده در هنگام بروز سوانح دریایی..... ۶۱
- نمودار ۳-۷-۵ توزیع فراوانی کارایی وسایل مورد استفاده در هنگام بروز سوانح دریایی..... ۶۲
- نمودار ۴-۷-۵ توزیع فراوانی کارایی وسایل مورد استفاده در هنگام بروز سوانح دریایی..... ۶۲
- نمودار ۸-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۳
- نمودار ۹-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۴
- نمودار ۱۰-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۵
- نمودار ۱۱-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۶
- نمودار ۱-۱۲-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۷
- نمودار ۲-۱۲-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۸
- نمودار ۱۳-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی ۶۹
- نمودار ۱۴-۵ توزیع فراوانی عملکرد گروه‌های مختلف در هنگام بروز سوانح دریایی از دید کارشناسان..... ۷۰
- نمودار ۱۵-۵..... ۷۱
- نمودار ۱۶-۵..... ۷۲
- نمودار ۱۷-۵..... ۷۳
- نمودار ۱۸-۵..... ۷۴
- نمودار ۱۹-۵..... ۷۶
- نمودار ۲۰-۵..... ۷۷
- نمودار ۲۱-۵..... ۷۸
- نمودار ۲۲-۵..... ۷۹
- نمودار ۲۳-۵..... ۸۰

**Amirkabir University of Technology
(Tehran Polytechnic)**

Marine Engineering Department – Bandar Abbas

MSc Thesis

Title

**Assessment of the Search and Rescue Service of Bushehr
Ports and Maritime Principal Administration**

By

AHMAD VAFAEE

Supervisor

Dr. PARVIZ BAVARSAD

MAY 2014